

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ БАЗОВИХ ПОНЯТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-ВИКОНАВЦІВ

Людмила Шестерікова ¹

¹ аспірантка Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-8303-4294>, e-mail: milashest25@gmail.com

Реферат:

Актуальність статті зумовлена зростанням вимог сучасної науки і практики до якості наукових досліджень, зокрема щодо чіткості визначення та культури введення в науковий обіг базових дефініцій досліджуваних проблем.

Мета: здійснити термінологічний аналіз поняттєво-категоріального апарату наукової проблеми «розвиток підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах», визначити сутність і зміст базових понять дослідження – «художник-виконавець» та «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців».

Методи: вивчення наукових джерел і педагогічної документації – для з'ясування ступеня розробленості проблеми; структурно-компонентний аналіз – для виокремлення основних категорій розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах; термінологічний аналіз – для визначення змісту базових понять дослідження підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах.

Результати: виокремлено й охарактеризовано базові поняття наукової проблеми розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах, встановлено родо-видові зв'язки між базовими та суміжними поняттями.

Висновки: визначено зміст поняття «художник-виконавець» (фахівець у галузі образотворчого та декоративного мистецтва, який виконує професійні обов'язки з утілення власного задуму в цілісному продукті предметно-просторового та візуального середовища); визначено зміст дефініції «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців» (інтегративна властивість особистості, що враховує і синтезує: особистісні якості, сприятливі для самореалізації митців у сфері креативних індустрій; мотиви й цінності, що визначають спрямованість їх креативної діяльності; знання, уміння, навички і певний досвід успішної мистецької діяльності, оволодіння яким сприяє ефективному веденню підприємницької діяльності для самореалізації художників-виконавців в умовах сучасної інноваційної економіки, забезпечує їхню готовність долати виклики сучасних креативних індустрій і здатність до бізнес-діяльності та фінансової успішності у цій сфері).

Ключові слова: підприємницька компетентність, підприємницька діяльність, художник-виконавець, фаховий молодший бакалавр, креативні індустрії.

Вступ. У цифровому суспільстві креативні індустрії стають однією з прогресивних технологій та засобів розвитку сучасної інноваційної економіки, в тому числі в сферах культури і мистецтва, що зумовлює потребу у розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців (Шестерікова, 2022). Компетентнісний підхід переносить акценти з процесу накопичення

нормативно визначених знань, умінь і навичок майбутніх фахівців у площину формування й розвитку здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання і досвід у різних ситуаціях (Рудніцька, 2016, с. 241). Сучасна компетентнісна парадигма у професійній освіті спрямована на досягнення основних цілей – підготовки кваліфіко-

ваного фахівця відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, який вільно володіє професією чи спеціальністю, може творчо виконувати виробничі завдання, орієнтований у суміжних сферах діяльності, готовий до постійного професійного вдосконалення (Лузан, Колісник, & Осипенко, 2019, с. 5-6). Для досягнення цих цілей освітній процес має бути організований таким чином, щоб розвиток підприємницької компетентності фахівця досягався шляхом системного вдосконалення професійних компетентностей (Алексєєва та ін., 2019), безперервного розвитку ключових (Єршова, 2020; Однорог, 2019; Радкевич, Кравець, & Козак, 2020), постійного оновлення цифрових (Базелюк, 2018; Єршов, 2019b; 2021), а також створення в закладах освіти умов для формування гармонійної системи особистісних, професійних, суспільних, національних і загальнолюдських цінностей, готовності і здатності особистості досягати особистісного та професійного успіху (Єршова, 2018; Єршов, 2019a). Формування та розвиток у фахівця здатності до підприємництва є важливим завданням не тільки закладів фахової передвищої освіти, незалежно від спрямованості професійної підготовки в ній, а й на державному рівні (Шеліган, 2019, с. 86). Таким чином важливим є визначення теоретичного розуміння сутності і змісту основних понять розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах, з метою розкриття її стратегії та розробки організаційно-педагогічних умов розвитку у майбутніх фахівців.

Таким чином, на основі уточнення логіко-смислового змісту таких понять, як «підприємництво», «підприємець», «підприємницька діяльність», «підприємницька компетентність», а також «художник», «виконавець», «художник-виконавець» важливо сформулювати дефініцію «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців» із урахуванням специфіки їх професійної діяльності.

Джерела. Аналіз науково-педагогічної літератури та освітньо-професійних програм засвідчує актуальність визначення сутності понять «художник-виконавець» та «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців». Для досягнення визначеної у статті мети використано сучасні теоретичні дослідження вітчизняних дослідників з розвитку підприємницької компетентності (С. Алексєєвої, Л. Базиль, В. Байдуліна, І. Гриценко, Л. Єршової, Д. Закатнова, А. Молдована, І. Середіної, М. Ткаченка та

ін.). У визначенні змісту базових понять дослідження ми спиралися на тлумачення понять «підприємницька компетентність» та «компетентність», оприлюднені в публікаціях Н. Балика, Ю. Білова, В. Майковської, М. Проценко, С. Прищепи, М. Стрельнікова та ін. Для визначення змісту поняття «художник-виконавець» враховували сучасні тлумачення терміну «художник» (Т. Близнюк, І. Демченко, Р. Михайлова, О. Перепелиця, М. Пічкур та ін.).

Мета – здійснити термінологічний аналіз поняттєво-категоріального апарату наукової проблеми «розвиток підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах», визначити сутність і зміст базових понять дослідження – «художник-виконавець» та «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців».

Методи: вивчення наукових джерел і педагогічної документації – для з'ясування ступеня розробленості проблеми; структурно-компонентний аналіз – для виокремлення основних категорій розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах; термінологічний аналіз – для визначення змісту базових понять дослідження підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах.

Результати та обговорення. В результаті аналізу законодавчих, наукових, навчальних, виробничо-практичних та довідкових джерел було виокремлено перелік основних понять наукової проблеми розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах, а також встановлено між базовими та суміжними поняттями родо-видові зв'язки, відображені на рисунку 1.

Відповідно до статті 1 чинного Закону України «Про підприємництво» (2003) поняття «підприємництво» – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством. Воно є узагальнюючим поняттям відносно термінів «підприємець», «підприємницька діяльність», «підприємницька компетентність». Відтак, практично всі сучасні визначення базових понять нашого дослідження узгоджуються з визначенням, представленим у зазначеному законі.

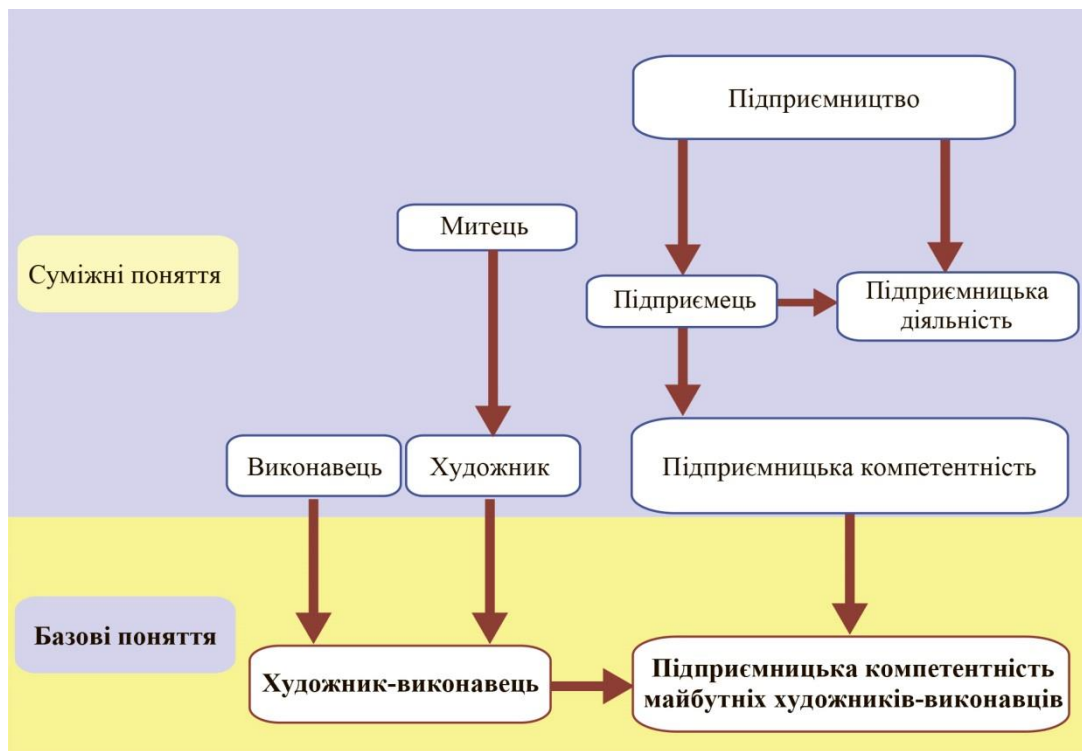

Рис. 1. Схематичне зображення зв'язків між базовими і суміжними поняттями

Поняття «підприємництво» є також предметом дослідження багатьох зарубіжних джерел. Деякі з них пояснюють підприємництво як феномен, що може бути витлумачений у широкому соціальному, культурному та економічному контекстах або як інновації вдома, у школі, на дозвіллі та на роботі; як успішний процес організації, формування мислення та навичок, створення робочих місць з метою економічного розвитку (Barot, 2015; Hessels, 2019); як певні життєві установки, включаючи готовність і сміливість діяти в соціальному, культурному та економічному контекстах (Haftendorn & Salzano, 2003).

Є також різні визначення поняття «підприємець». Так, зокрема, називають суб'єкта, котрий здійснює самостійну, систематичну, ініціативну, ризикову діяльність, що спрямовується на виробництво товарів і надання послуг з метою одержання прибутку або особистого доходу й передбачає здійснення нововведень (Варналій, & Сизоненко, 2002, с. 39); особу (власника бізнесу), який прагне створювати товари та надавати послуги шляхом створення або розширення економічної діяльності, виявлення та використання нових продуктів, процесів або ринків (Ahmad, & Seymour, 2008, с. 14). Більшість вітчизняних учених визначають поняття «підприємницька діяльність» як ініціативна, самостійна діяльність осіб або підприємств (фірм), орієнто-

вана на отримання прибутку, або особистого доходу, і яка здійснюється на власний ризик та під власну майнову відповідальність. Варто зазначити, що в наукових педагогічних дослідженнях багато уваги приділено визначенню поняття «підприємницька компетентність», де визначається сутність і галузеві особливості даного феномена. З'ясовано, що багато таких досліджень виконуються в контексті завдань вітчизняної професійної освіти (Шеліган, 2019, с. 87).

Отже, підприємницька компетентність постає як сукупність особистісних якостей, знань, умінь, навичок, щодо ведення підприємницької діяльності, набуття відповідного практичного досвіду, спроможність генерувати й втілювати свої творчі ідеї в життя з метою самореалізації, отримання прибутку та альтернативи безробіттю. Підприємницька компетентність проявляється у здатності індивіда перетворювати ідеї в дію; вона охоплює творчість, інноваційність та прийняття ризику, як і здатність планувати і управляти проектами для досягнення певної мети (Bacigalupo, Kamylyis, Punie, & VandenBrandt, 2016, с. 20-21). Варто уточнити, що ця компетентність дає змогу піклуватися про власний розвиток, спроможна сприяти вирішенню різних проблем у щоденному, професійному та соціальному житті, допомагає робити активний внесок у життя суспільства, виводити фахівця на ринок праці як самозайняту особу чи

найманого працівника, а також сприяти створенню власної справи чи виведенню підприємства на вищий рівень розвитку і прибутковості, що має соціальне, культурне або комерційне спрямування.

Для досягнення цілей нашого дослідження важливо також уточнити зміст поняття «художник». В сучасній довідковій літературі художник – це творчий працівник у галузі образотворчого мистецтва (живописець, графік, скульптор, коміксист) (Академічний тлумачний словник української мови, 2022). У деяких зарубіжних публікаціях художниками називають осіб, які мають високі естетичні здібності та досягли певних успіхів у художній і трудовій діяльності (Guoa, & Guib, 2021, с. 8). Суміжним можна вважати узагальнююче поняття «митець», що означає людину-особистість, яка творчо працює в певній галузі мистецтва. Відтак, поняття «художник» є більш конкретним, прикладним, стосується професійної діяльності в галузі образотворчого або декоративно-прикладного мистецтва. Втім, обидва поняття за певних контекстів несуть узагальнюючий зміст щодо творчої діяльності, практики, особистості (Михайлова, & Перепелиця, 2020, с. 49).

Крім поняття «художник» варто конкретизувати також поняття «виконавець», що є суміжним до «художник-виконавець». У довідковій літературі виконавець – той, хто виконує музичний, літературний та інший твір або грає певну роль у театральній виставі, кінофільмі тощо (Академічний тлумачний словник української мови, 2022). Існує категорія виконавських мистецтв (музика, танець, драма), що виконуються для глядачів (Oxford Learner's Dictionaries, 2022). При цьому уточнимо, що виконавчих мистецтв немає в образотворчому мистецтві, архітектурі, прикладних мистецтвах (окрім спеціалізованої форми образотворчого мистецтва, де художники репрезентують свої роботи наживо перед публікою).

Для вивчення особливостей професійної підготовки фахових молодших бакалаврів за кваліфікацією «художник-виконавець» нами було проаналізовано освітньо-професійні програми (далі: ОПП) закладів фахової передвищої освіти мистецького спрямування за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Шестерікова, 2021). У проаналізованих ОПП зазначено, що випускнику присуджується ступінь фахового молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації 3471 художник-виконавець. Варто зазначити, що тексти проана-

лізованих ОПП не містять визначень даного поняття. Водночас йдеться про те, що професійна діяльність художника-виконавця залежить від спеціалізації, і має також певні загальні риси. Освітні програми передбачають, що фахівець повинен уміти реалізовувати свій художній задум у мистецькому творі, виконаному різними видами образотворчих, графічних та декоративно-прикладних технік, створювати художньо-графічну рекламну продукцію (афішу, оголошення, логотип, листівку), декоративне оформлення сцени або заходу (Шестерікова, 2022). З огляду на це, виникає певне протиріччя, що виражається через невідповідність передбаченої освітньою програмою діяльності майбутнього фахового молодшого бакалавра (за кваліфікацією 3471 художник-виконавець) та змісту поняття «виконавчі мистецтва», де термін «виконавчі» застосовується лише до художників, які демонструють своє мистецтво наживо, на публіку.

На основі аналізу ОПП з підготовки майбутніх художників-виконавців та узагальнення трактувань понять «художник» і «виконавець» пропонуємо визначення змісту поняття «художник-виконавець» (фахівець у галузі образотворчого та декоративного мистецтва, який виконує професійні обов'язки з утілення власного задуму у цілісному продукті предметно-просторового та візуального середовища).

З огляду на зазначене, поняття «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців» можна трактувати як інтегративну властивість особистості, що враховує і синтезує:

- особистісні якості, сприятливі для самореалізації митців у сфері креативних індустрій;
- мотиви й цінності, що визначають спрямованість їх креативної діяльності;
- знання, уміння, навички і певний досвід успішної мистецької діяльності, оволодіння яким сприяє ефективному веденню підприємницької діяльності для самореалізації художників-виконавців в умовах сучасної інноваційної економіки, забезпечує їхню готовність долати виклики сучасних креативних індустрій і здатність до бізнес-діяльності та фінансової успішності у цій сфері.

Висновки. У процесі аналізу законодавчих, наукових, навчальних, виробничо-практичних і довідкових джерел виокремлено основні поняття дослідження («підприємництво», «підприємець», «підприємницька діяльність», «підприємницька компетентність», «художник», «виконавець», «художник-виконавець»).

З'ясовано, що поняття «підприємництво» є узагальнюючим поняттям відносно «підприємець», «підприємницька діяльність», «підприємницька компетентність», що є суміжними до базового поняття «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців». Відповідно, поняття «митець» є узагальнюючим відносно поняття «художник» та суміжного з ним – «художник-виконавець».

Визначено зміст базових понять дослідження: «художник-виконавець» (фахівець у галузі образотворчого та декоративного мистецтва, який виконує професійні обов'язки з утілення власного задуму в цілісному продукті предметно-просторового та візуального середовища) та «підприємницька компетентність майбутніх художників-виконавців» (інтегративна властивість особистості, що враховує і синтезує: особистісні якості, сприятливі для самореалізації митців у

сфері креативних індустрій; мотиви й цінності, що визначають спрямованість їх креативної діяльності; знання, уміння, навички і певний досвід успішної мистецької діяльності, оволодіння яким сприяє ефективному веденню підприємницької діяльності для самореалізації художників-виконавців в умовах сучасної інноваційної економіки, забезпечує їхню готовність долати виклики сучасних креативних індустрій і здатність до бізнес-діяльності та фінансової успішності у цій сфері).

З'ясовано що використання в сучасних ОПП терміну «художник-виконавець» є дещо суперечливим і потребує подальшого вивчення та конкретизації. Перспективним напрямом подальших досліджень є обґрунтування організаційно-педагогічних умов розвитку підприємницької компетентності майбутніх художників-виконавців у фахових коледжах.

Список посилань

Алексеева, С.В., Базиль, Л.О., Байдулін, В.Б., Ваніна Н. М., Єршова, Л. М., Закатнов, Д. О., Орлов, В. Ф., & Радкевич, О. П. (2019). Основи інноваційного підприємництва: програма навчальної дисципліни для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. *Професійна освіта*, 2(83), 33-35.

Базелюк, О. (2018). Зміст і структура цифрової культури педагогічних працівників закладів професійної освіти. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка*, (16), 81-87. DOI: <http://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.81-87>.

Варналій, З. С., & Сизоненко, В. О. (2002). *Основи підприємницької діяльності*. К.: Знання-Прес.

Єршова, Л. (2015). *Трансформація виховного ідеалу у вітчизняній педагогічній теорії і практиці (XIX – початок XX століття)*. Доктор наук. Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Єршов, М.-О. (2019а). Проект розвитку аксіологічної сфери майбутніх ІТ-фахівців у системі неформальної освіти. In *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи. Тези доповідей X міжнародної науково-практичної конференції, 7-8 листопада 2019 р., м. Хмельницький. 2019* (с. 138-139).

Єршов, М.-О. (2019б). Сучасні проблеми формування цифрової компетентності учнів у закладах загальної середньої освіти. In: *В.Г. Кремень, О.І. Ляшенко, ред. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку. Матеріали методологічного семінару НАПН України. 4 квітня 2019 р.* (с. 79-85).

Єршов, М.-О. (2021). Свобода як тренд сучасної ІТ-освіти. *The Scientific Heritage*, 72-4, 24-29.

Лузан, П., Колісник, Н., & Осипенко, С. (2019). Дефінітивний аналіз базових понять стандартизації професійної освіти. *Professional Pedagogics*, 1(18), 24-30.

Михайлова, Р., & Перепелиця, О. (2020). Художник як провідна фігура історії мистецтва. In *Актуальні проблеми сучасного дизайну. Міжнародна науково-практична конференція* (с. 49-52). Київський національний університет технологій та дизайну.

Однорог, Г. (2021). Модель інтегральної ключової компетентності майбутніх кваліфікованих робітників швейного профілю. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, (3), 19-27. <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2021.3.2>.

Закон України «Про підприємництво» (1991, 26 лютого). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>

Радкевич, В., Кравець, С., & Козак, А. (2020). Ключові компетентності (м'які навички) майбутніх фахівців індустрії гостинності. *Colloquium-journal*, 15(16), 90-96.

Рудницька, К. (2016). Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 1 (38), 241-244.

Художник (2022). In *Академічний тлумачний словник української мови*. <http://sum.in.ua/s/khudozhnyk#:~:text=Тлумачення,%20значення%20слова%20«художник»,;%20живописець,%20графік,%20скульптор.>

Шеліган, О. Н. (2019). Підприємницька компетентність у наукових рецепціях вчених. *Pedagogical education: theory and practice. Psychology. Pedagogy*, 31, 86-90.

Шестерікова, Л. (2022). Підготовка майбутніх художників-виконавців до підприємницької діяльності у сфері креативних індустрій. In *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції (звітної) Інституту професійної освіти НАПН України (29 квітня, 17-20 березня 2022 р.)* (с. 257-259). Інститут професійної освіти НАПН України.

Ahmad, N., & Seymour, R. (2008). Defining Entrepreneurial Activity: Definitions Supporting Frameworks for Data Collection. *OECD Statistics Working Papers*. The University of Sydney. <https://doi.org/10.1787/243164686763>.

Aliexsieieva, S., Yershova, L., Kravets, S., Lapshyna, O., & Odnoroh, H. (2021). Self-education and self-management to develop entrepreneurship competence in future professionals. *SHS Web of Conference*, 17 (7), 03002. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110403002>

Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y. & VandenBrande, G. (2016) *EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework*. Luxembourg: *Publication Office of the European Union*, 20–21. <https://doi.org/10.2791/593884>.

Barot, H. (2015). Entrepreneurship – A Key to Success. *The International Journal of Business and Management*, 3(1), January, 163-165.

Definition, pictures, pronunciation and usage notes (2022). In *Oxford Learner's Dictionaries/ Find definitions, translations, and grammar explanations at Oxford Learner's Dictionaries*. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/us/definition/english/the-performing-arts?q=performing+arts>

Guoa, Z. & Guib J. (2021). Definition of Artists. *International Journal of Frontiers in Sociology*, 3, 8-10.

Haftendorn, K. & Salzano, C. (2003). *Facilitating Youth Entrepreneurship, Part I: An analysis of awareness and promotion programmes in formal and non-formal education*. Geneva, International Labour Office.

Hessels, J. & Naudé, W. (2019). The Intersection of the Fields of Entrepreneurship and Development Economics: A Review towards a New View. *Journal of Economic Surveys*, 33(2), 389-403.

Seredina, I. (2019). Some issues and prospects of developing entrepreneurial competency in future bachelors in business economics during professional training. *Scientific Herald of the Institute of vocational education and training of NAES of Ukraine. Professional Pedagogy*, 19, 58-64.

Seredina, I. (2021). Pedagogical conditions for the formation of entrepreneurial competence of future bachelors in business economics. *Knowledge education law management nauka oswiata pravo zarzadzanie*, 3(39), 2, 15-23.

Seredina, I. (2020). The current state of entrepreneurial competence formation of bachelors in the enterprise economics. *Вісник Київського Національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка*, 11, 49-53.

Shesterikova, L. (2021). Development of entrepreneurial competence in educational and professional programs for training of performing artists. *Professional Pedagogics*, 2(23), 63-70. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.63-70>

Shesterikova, L. (2022). Scientific approaches to the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges. *Professional Pedagogics*, 1(24), 27-32. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.27-32>

Yershova, L. (2019). Developing entrepreneurial competency of future qualified specialists using self-management technology. *Professional Pedagogics*, 2(19), 92-100.

Yershova, L. (2020). The technology for developing entrepreneurial competency in future qualified specialists using self-management elements. *Professional Pedagogics*, 1(20), 151-159. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2020.20.151-159>.

Odnoroh, G. (2019). The essence and structure of key competencies of future skilled sewing workers. *Professional Pedagogics*, (18), 31-36.

Переклад і транслітерація

Aliexsieieva, S.V., Bazyl, L.O., Baidulin, V.B., Vanina N.M., Yershova, L.M., Zakatnov, D.O., Orlov, V.F., & Radkevych, O.P. (2019). *Osnovy innovatsiinoho pidpriemnytstva: prohrama navchalnoi dystsypliny dlia zakladiv profesiinoy (profesiino-tekhnichnoy) osvity* [Basics of innovative entrepreneurship: curriculum for professional (vocational and technical) education institutions]. *Profesiina osvita [Professional education]*, 2(83), 33-35, [in Ukrainian].

Bazeliuk, O. (2018). *Zmist i struktura tsyfrovoy kultury pedahohichnykh pratsivnykiv zakladiv profesiinoy osvity* [Content and structure of digital culture of VET institutions' teachers]. *Naukovyi visnyk Instytutu profesiino-tekhnichnoy osvity NAPN Ukrainy. Profesiina pedahohika [Scientific herald of the Institute of vocational education and training of NAES Ukraine. Professional Pedagogy]*, (16), 81-87. <http://doi.org/10.32835/2223-5752.2018.16.81-87>, [in Ukrainian].

Varnalii, Z.S., & Syzonenko, V.O. (2002). *Osnovy pidpriemnytskoi diialnosti [Basics of entrepreneurial activity]*. K.: Znannia-Pres, [in Ukrainian].

Yershova, L. (2015). *Transformatsiia vykhovnoho idealu u vitchyzniani pedahohichnii teorii i praktytsi (XIX – pochatok XX stolittia) [Transformation of the educational ideal in the domestic pedagogical theory and practice (XIX - early XX centuries)]*. Doktor nauk. Zhytomirskiy derzhavnyi universytet imeni Ivana Franka [Zhytomir Ivan Franko State University], [in Ukrainian].

Yershov, M.-O. (2019a). Proekt rozvytku aksiolohichnoi sfery maibutnikh IT-fakhivtsiv u systemi neformalnoi osvity [Project for the development of the axiological sphere of future IT specialists in the system of informal education]. In *Profesiine stanovlennia osobystosti: problemy i perspektyvy [Professional development of personality: problems and prospects]*. Tezy dopovidei X mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 7-8 lystopada 2019 r., m. Khmelnytskyi. 2019 (s. 138-139), [in Ukrainian].

Yershov, M.-O. (2019b). Suchasni problemy formuvannia tsyfrovoy kompetentnosti uchniv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity [Modern problems of formation of digital competence of students in general secondary education institutions]. In: V.H. Kremen, O.I. Liashenko, red. *Informatsiino-tyfrovoyi osvitnii prostir Ukrainy: transformatsiini protsesy i perspektyvy rozvytku [Information and digital educational space of Ukraine: transformation processes and prospects of development]*. Materialy metodolohichnoho seminaru NAPN Ukrainy. 4 kvitnia 2019 r., (s. 79-85), [in Ukrainian].

Yershov, M.-O. (2021). Svoboda yak trend suchasnoi IT-osvity [Freedom as a trend of modern IT-education]. *The Scientific Heritage*, 72-4, 24-29, [in Ukrainian].

Luzan, P., Kolisnyk, N., & Osypenko, S. (2019). Definityvnyi analiz bazovykh poniat standartyzatsii profesiinoy osvity [Semantic meaning analysis for VET standardisation key definitions]. *Professional Pedagogics*, 1(18), 24-30, [in Ukrainian].

Mykhailova, R., & Perepelytsia, O. (2020). Khudozhnyk yak providna fihura istorii mystetstva [The artist as a leading figure in the history of art]. In *Aktualni problemy suchasnoho dyzainu. Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia [Actual problems of modern design. International scientific and practical conference]* (s. 49-52). Kyivskiy natsionalnyi universytet tekhnolohii ta dyzainu [Kyiv National University of Technology and Design], [in Ukrainian].

Odnoroh, H. (2021). Model intehralnoi kliuchovoy kompetentnosti maibutnikh kvalifikovanykh robitnykiv shveinoho profilu [The model of integral key competence of future skilled workers of the sewing profile]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka [Continuous professional education: theory and practice]*, (3), 19-27. <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2021.3.2>, [in Ukrainian].

Zakon Ukrainy «Pro pidpriemnytstvo» (1991, 26 liutoho) [Law of Ukraine "On Entrepreneurship" (1991, February 26)]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>, [in Ukrainian].

Radkevych, V., Kravets, S., & Kozak, A. (2020). Kliuchovi kompetentnosti (miaki navychky) maibutnikh fakhivtsiv industrii hostynnosti [Key competencies (soft skills) of future professionals in hospitality industry]. *Colloquium-journal*, 15(16), 90-96.

Rudnitska, K. (2016). Sutnist poniat «kompetentnisnyi pidkhid», «kompetentnist», «kompetentsiia», «profesiina kompetentnist» u svitli suchasnoi osvitnoi paradyhmy [The essence of the concepts "competence approach", "competence", "competence", "professional competence" in the light of the modern educational paradigm.]. *Naukovyi visnyk uzhhorodskoho universytetu. Serii: «Pedahohika. Sotsialna robota» [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social work"]*, 1 (38), 241-244, [in Ukrainian].

Khudozhnyk [Artist] (2022). In *Akademichnyi tлумachnyi slovnyk ukraïnskoi movy [Academic explanatory dictionary of the Ukrainian language]*. <http://sum.in.ua/s/khudozhnyk#:~:text=Tlumachennia,%20znachennia%20slova%20«khudozhnyk»,%20zhyvopysets,%20hrafik,%20skulptor>, [in Ukrainian].

Shelihan, O.N. (2019). Pidpriemnytska kompetentnist u naukovykh retseptsiakh vchenykh [Entrepreneurial competence in scientific receptions of scientists]. *Pedagogical education: theory and practice. Psychology. Pedagogy*, 31, 86-90, [in Ukrainian].

Shesterikova, L. (2022). Pidhotovka maibutnikh khudozhnykiv-vykonavtsiv do pidpriemnytskoi diialnosti u sferi kreatyvnykh industrii [Preparation of future artists-performers for entrepreneurial activities in the field of creative industries]. In *Naukovo-metodychne zabezpechennia profesiinoy osvity i navchannia: materialy KhVI Vseukraïnskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (zvitnoi) Instytutu profesiinoy osvity NAPN Ukrainy (29 kvitnia, 17-20 bereznia 2022 r.) (s. 257-259) [Scientific and methodological support of professional education and training: materials of the 16th All-Ukrainian scientific and practical conference (report) of the Institute of Professional Education of the National Academy of Sciences of Ukraine (April 29, March 17-20, 2022) (p. 257-259)]*. Instytut profesiinoy osvity NAPN Ukrainy [Institute of Professional Education of the National Academy of Sciences of Ukraine], [in Ukrainian].

Ahmad, N., & Seymour, R. (2008). Defining Entrepreneurial Activity: Definitions Supporting Frameworks for Data Collection. *OECD Statistics Working Papers*. The University of Sydney. <https://doi.org/10.1787/243164686763> [in Ukrainian].

Alieksieieva, S., Yershova, L., Kravets, S., Lapshyna, O., & Odnoroh, H. (2021). Self-education and self-management to develop entrepreneurship competence in future professionals. *SHS Web of Conference*, 17 (7), 03002. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110403002>, [in English].

Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., & VandenBrande, G. (2016) *EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework*. Luxembourg: *Publication Office of the European Union*, 20-21. <https://doi.org/10.2791/593884>, [in English].

Barot, H. (2015). Entrepreneurship - A Key to Success. *The International Journal of Business and Management*, 3 (1), January, 163-165, [in English].

Definition, pictures, pronunciation and usage notes (2022). In Oxford Learners Dictionaries. *Find definitions, translations, and grammar explanations at Oxford Learners Dictionaries*. <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/us/definition/english/the-performing-arts?q=performing+arts>, [in English].

Guoa, Z., & Guib J. (2021). Definition of Artists. *International Journal of Frontiers in Sociology*, 3, 8-10, [in English].

Haftendorn, K. & Salzano, C. (2003). *Facilitating Youth Entrepreneurship, Part I: An analysis of awareness and promotion programmes in formal and non-formal education*. Geneva, International Labour Office, [in English].

Hessels, J., & Naudé, W. (2019). The Intersection of the Fields of Entrepreneurship and Development Economics: A Review towards a New View. *Journal of Economic Surveys*, 33(2), 389-403, [in English].

Seredina, I. (2019). Some issues and prospects of developing entrepreneurial competency in future bachelors in business economics during professional training. Scientific Herald of the Institute of vocational education and training of NAES of Ukraine. *Professional Pedagogy*, 19, 58-64, [in English].

Seredina, I. (2020). The current state of entrepreneurial competence formation of bachelors in the enterprise economics. *Visnyk Kyivskoho Natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohika [Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University. Pedagogy]*, 11, 49-53, [in English].

Seredina, I. (2021). Pedagogical conditions for the formation of entrepreneurial competence of future bachelors in business economics. *Knowledge education law management nauka oswiata pravo zarzadzanie*, 3(39), 2, 15-23, [in English].

Shesterikova, L. (2021). Development of entrepreneurial competence in educational and professional programs for training of performing artists. *Professional Pedagogics*, 2(23), 63-70. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2021.23.63-70>, [in English].

Shesterikova, L. (2022). Scientific approaches to the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges. *Professional Pedagogics*, 1(24), 27-32. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2022.24.27-32>, [in English].

Yershova, L. (2019). Developing entrepreneurial competency of future qualified specialists using self-management technology. *Professional Pedagogics*, 2(19), 92-100, [in English].

Yershova, L. (2020). The technology for developing entrepreneurial competency in future qualified specialists using self-management elements. *Professional Pedagogics*, 1(20), 151-159. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2020.20.151-159>, [in English].

Odnoroh, G. (2019). The essence and structure of key competencies of future skilled sewing workers. *Professional Pedagogics*, (18), 31-36, [in English].

TERMINOLOGICAL ANALYSIS OF BASIC CONCEPTS IN THE STUDY OF THE ENTREPRENEURIAL COMPETENCE OF FUTURE PERFORMING ARTISTS

Liudmyla Shesterikova ¹

¹ Postgraduate Student of the Institute of Vocational Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-8303-4294>, e-mail: milashest25@gmail.com

Abstract.

The relevance of the article is due to the growing demands of modern science and practice for the quality of scientific studies, in particular, regarding the clarity of the definition and the culture of introducing the basic definitions of the researched problem into scientific circulation.

Aim: to carry out a terminological analysis of the conceptual and categorical apparatus of the scientific problem «the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges», to determine the essence and content of the basic research concepts – «performing artist» and «entrepreneurial competence of future performing artists».

Methods: study of scientific sources and pedagogical documentation – to identify the state of the problem; structural and component analysis – to identify the main categories of development of the entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges; terminological analysis – to determine the content of the basic concepts of the study of the entrepreneurial competence of future performing artists in vocational colleges.

Results: it has been identified and characterized the basic concepts of the scientific problem of the development of entrepreneurial competence of future performing artists in professional colleges, also we were established the generaspecies relations between the basic and related concepts.

Conclusions: it has been defined the meaning of the concept of «performing artist» (a specialist in the field of fine and decorative arts who performs professional duties of realizing his own idea in a complete product of the subject-spatial and visual environment); also has been determined the content of the definition «entrepreneurial competence of future performing artists» (an integrative property of the personality that takes into account and synthesizes: personal qualities favorable for the self-realization of artists in the field of creative industries; motives and values that determine the direction of their creative activity; knowledge, abilities, skills and a certain experience of successful artistic activity, the mastery of which contributes to the effective conduct of business activities for the self-realization of performing artists in the conditions of the modern innovative economy, ensures their readiness to overcome the challenges of modern creative industries and the ability for business activities and financial success in this area).

Keywords: *entrepreneurial competence, entrepreneurship, performing artist, Professional Junior Bachelor, creative industries.*

Стаття надійшла до редакції: 02.09.2022

Прийнято до публікації: 08.11.2022